

TOT ONZE WEGEN
SCHEIDEN

EMMA ANNA

Tot onze
wegen
scheiden

EMMA ANNA

Tot onze wegen scheiden

is een uitgave van

Dutch Venture Publishing

Copyright © 2020 Dutch Venture Publishing

Auteur: Emma Anna

Omslagontwerp: Jen Minkman

Tekstredactie: Cathinca van Sprundel & Tamara Haagmans

Eerste uitgave september 2020

ISBN 978-94-92585-57-8

NUR 343

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Grew up in a small town
And when the rain would fall down
I'd just stare out my window
Dreaming of what could be
And if I'd end up happy
I would pray
Trying hard to reach out
But when I tried to speak out
Felt like no one could hear me
Wanted to belong here
But something felt so wrong here
So I pray
I could breakaway

-Kelly Clarkson
(written by Avril Lavigne)

September

Shit. Ik weet dat ik het niet mag denken en niet mag zeggen, maar... *shit*.

Geen saldo, laat het schermpje van de kaartjesautomaat me weten, nadat ik voor de derde keer heb geprobeerd een treinkaartje naar huis te kopen. Hoe kan dat nou? Ik had er nog minstens driehonderd euro op staan!

Ik wil mezelf voor mijn hoofd slaan dat ik geen retour heb genomen toen ik naar Roosendaal vertrok. Dit is de eerste keer dat ik zo ver weg ben gegaan met de trein, en bovendien weet ook nog eens niemand ervan. Van de zenuwen had ik per ongeluk een enkeltje gekocht, en nu moet ik dus een enkeltje terug zien te kopen.

Het misselijke gevoel van afgelopen middag wordt erger. Ik adem diep in en uit door mijn neus en probeer tot een oplossing te komen. Ik heb nog iets van twee euro vijftig op zak, genoeg om er een ijsje van te kopen bij de patatzaak tegenover me in de stationshal.

Ik kijk op mijn telefoon.

Robert: *Mijn ouders vragen of je vanavond komt eten. Zal ik je ophalen van school?*

Potverdorie.

Dankjewel, maar dat hoeft niet, app ik terug. ***Ik ben nogal moe, is morgen ook goed?*** Voor het geval ik vanavond helemaal niet thuiskom. Maar ik zal op een gegeven moment toch echt mijn ouders moeten bellen. Ik zou mijn zus Margot kunnen bellen, maar ik ben een uur van Middelburg verwijderd, dus dat betekent dat Margot dan twee uur weg zou zijn. Mijn ouders zouden vragen gaan stellen vanwege ons geheimzinnige gedoe en dan heb ik uiteindelijk alsnog dezelfde uitkomst.

Robert leest mijn bericht, maar appt niet terug.

Ik kijk om me heen naar de forenzen die zich alleen met zichzelf en hun telefoon bezighouden. Ik moet nodig naar het toilet, dus ga ik op zoek naar een restaurant. De snackbar in de stationshal staat bomvol en ik geloof ook niet dat die een openbaar toilet heeft.

Tobbend loop ik naar buiten en kijk om me heen. De lucht is grijs en grauw, maar na een warme zomer is een weekje regen wel fijn.

Op mijn telefoon zoek ik het dichtstbijzijnde restaurant en loop in die richting. Na een minuut of vijf ligt aan een drukke hoofdstraat mijn tijdelijke redding; ik betaal liever vijftig cent voor een hopelijk enigszins schoon toilet, dan dat ik die gore op het station gebruik.

Het is een Grieks restaurant. *Mythos*, staat er met blauwe letters op de voorgevel. Terwijl ik langs het terrasje loop waar nu niemand zit, probeer ik nog steeds een oplossing te bedenken voor mijn grote probleem.

Binnen is het warm en druk en een heerlijke etensgeur komt me tegemoet. Er klinkt muziek die ik volgens mij nog niet eerder heb gehoord. De kapstokken en andere meubels zijn oubollig bruin, in de hoeken staan nepplanten en de wand die

mij scheidt van de tafels met gasten bevat een aquarium waar momenteel twee kindjes gefascineerd naar staan te kijken. Ik loop naar de bar voor me, en bedenk of ik moet vragen of ik naar de wc mag of dat ik gewoon moet gaan en dan weer wegglijpen.

Ongeduldig wacht ik bij de bar. Mensen lopen af en aan van de grote keuken achterin naar voren, met borden vol Grieks eten. Er wordt geroepen naar elkaar en een moment later verschijnt er een jongen uit de keuken met een geblokte theedoek over zijn schouder. Hij roept op een geërgerde toon naar achteren in een andere taal – waarschijnlijk Grieks. Het klinkt mooi en... warm, met veel s-klanken.

‘Mevrouw,’ zegt hij als hij me ziet. ‘Had u gereserveerd?’ Hij haalt een heleboel bonnetjes uit een apparaat, trekt een gezicht en verzucht: ‘*Malakas.*’

‘Ik moet eigenlijk alleen even naar de wc. Zou ik alsjeblieft gebruik mogen maken van jullie toilet?’ Ik wil eraan toevoegen dat ik best wil betalen, maar tegelijkertijd wil ik zoveel mogelijk geld besparen om straks iets te eten te kopen als ik nog geen oplossing heb bedacht.

Hij kijkt op terwijl hij een bierglas vult aan de tap. ‘Zeker.’ Hij gebaart met zijn hoofd naar mijn linkerkant. ‘Maar alleen als je daarna iets te eten koopt.’

Mijn gezicht voelt warm en ik wil me omdraaien, maar hij begint te grinniken.

‘Grapje, glyká. Doorspoelen kost toch geen drol.’

Ik probeer een grijns te onderdrukken en ga de ruimte binnen die hij net aanwees. Het toilet is gelukkig super schoon en ik adem opgelucht uit.

Nadat ik mijn handen heb gewassen kijk ik in de spiegel, waarin ik een gestreste jonge vrouw zie, met opgestoken donkerblond haar en opvallend diepbruine ogen. Gestrest omdat het opleidingsinstituut waar ik een opleiding volg, besloten heeft de vestiging in Middelburg te sluiten, waar ik één

keer per week naartoe moet voor klassikale lessen. Nu moet ik dus elke week helemaal naar Roosendaal.

Ik kijk voor de laatste keer op mijn telefoon en neem dan een besluit. Nee heb ik, ja kan ik krijgen.

In het restaurant staat de jongen nog steeds achter de bar en hij heeft een dienblad met drankjes gevuld. Zijn huid is getint, zijn volle bos haar is pikzwart en reikt tot onder zijn oren.

Hij pakt het dienblad en kijkt op, zijn ogen felblauw. 'Gelukt?' vraagt hij, maar hij wacht niet op mijn antwoord – alsof ik daar serieus op zou zeggen: 'ja hoor, alles is eruit gekomen!' – en snelt langs me heen het restaurant in.

Het is een drukte van jewelste. Ik eet maar heel af en toe in een restaurant; hooguit een keer per jaar met mijn familie. Ik koester elke herinnering daaraan.

'Ben je er nog steeds? Wil je toch graag iets eten of heb je de wc laten verstoppert?' vraagt de jongen, nu met een dienblad vol lege glazen. Hij heeft een zwart schort om zijn middel geknoopt en zijn T-shirt is eveneens zwart.

'Eh, w-wat?' stamel ik, en ik doe een paar passen naar de wc en duw de deur open. Gelukkig heb ik daarnet alleen geplast. Maar nee, de wc is niet verstopt.

De jongen is druk in de weer met bonnetjes en drankjes en heeft een grote grijns op zijn gezicht. Ik zucht quasi gefrustreerd wanneer ik me realiseer dat hij me weer voor de gek heeft gehouden.

Shit. Dit is wel heel erg uit mijn comfortzone.

'Mag ik wat vragen?'

Ik verwacht bijna dat hij 'dat heb je bij deze gedaan' zal zeggen, maar hij kijkt gewoon op en wacht geduldig op mijn vraag.

'Ik... Uhm, er is iets met mijn pinpas. Hij geeft ineens aan dat ik geen saldo heb en ik heb geen geld om met de trein naar huis te gaan.'

‘Wil je iemand bellen?’ Hij zet een nieuw biertje op het dienblad en reikt achter zich naar de telefoon.

Ik voel mijn gezicht opnieuw warm worden. ‘Uh, nee, ik heb niet echt iemand die ik kan bellen. Ik heb een euro of vijftien nodig en ik vroeg me af of ik het van je kan lenen.’

O, God, laat me alstublieft door de grond zakken nu.

De jongen kijkt me een paar seconden lang aan. Een ogenblik later loopt hij langs me met een gevuld dienblad en zegt: ‘Wacht effe.’

Als hij weer terug is, pakt hij zijn portemonnee uit zijn kontzak en zoekt. Hij fronst en stopt ‘m weer terug.

‘En hoe weet ik dan dat ik het geld weer terugkrijg?’ Hij kijkt me argwanend aan. Het is ook ongemakkelijk. Ik ken hem helemaal niet en ik vraag om meer dan een tientje.

Ik pak mijn eigen portemonnee uit mijn tas en laat hem mijn ID zien. ‘Dat kan ik niet bewijzen, maar volgende week vrijdag ben ik weer terug in Roosendaal. Dan kom ik het terugbetalen.’ Hoe weet ik nog niet. Ik hoop dat mijn vader tegen die tijd weer geld heeft gestort.

‘Je moet wel erg wanhopig zijn,’ zegt hij met een glimlach, zijn grijns is weggetrokken. Hij heeft kuiltjes in zijn wangen en eentje in zijn kin, en een schaduw van zwarte stoppels op zijn kaken. ‘Ik heb geen cash, sorry, maar ik kan je wel iets overmaken als je me een betaalverzoek stuurt.’

Ik had beter gewoon weg kunnen gaan en op het station kunnen vragen. Of misschien moet ik toch maar mijn vader bellen.

‘Ik heb geen internetbankieren,’ geef ik toe.

Hij trekt een gezicht alsof ik hem zojuist heb verteld dat ik een oud vrouwtje ben dat niet weet hoe dat soort dingen allemaal in elkaar steken. ‘En bovendien denk ik dat er iets mis mee is, want ik had nog voldoende saldo. Straks stuur je me iets en ontvang ik het niet.’

Hij zucht diep, werpt een blik op de kassa en dan naar

achter. In de keuken wordt nog steeds geroepen en geschreeuwd alsof er een grote ruzie gaande is. Zou hij iemand anders voor me willen vragen?

‘Waar moet je heen?’

‘Middelburg.’

‘Da’s nogal een eind.’ Hij spreekt met een zachte g.

Ik weet niet wat ik moet zeggen. Misschien kan ik maar beter weggaan. ‘Het geeft niet,’ zeg ik. ‘Bedankt dat ik gebruik mocht maken van jullie toilet.’

Ik draai me om, maar hoor dan: ‘Als je me een uurtje helpt, betaal ik je dat uur uit en krijg je ook nog een beetje fooi als je niks omgoot, Ada Jongen.’

Als ik verbaasd opkijk is hij bezig met colaflesjes. Een seconde later besef ik dat hij mijn naam natuurlijk op mijn ID-kaart heeft gezien. Ik kijk op mijn horloge. Kan ik een extra uur missen? Ik heb al zo veel tijd verloren door naar Roosendaal te reizen. Met buikpijn pak ik mijn telefoon en stuur mijn zus dat het wat uitloopt en ik niet op tijd thuis ben voor het eten. En dat ze zich geen zorgen hoeven te maken.

‘Oké,’ zeg ik. ‘Dat is prima.’

Hij kijkt op met een glimlach. ‘Heb je al eens in de horeca gewerkt, Ada?’

‘Ja,’ lieg ik, en ik bijt onopvallend op mijn lip.

Ik ga achter de bar staan, leg mijn tas op een kruk en trek mijn jas uit.

‘Trek ook je vest maar uit,’ zegt hij. ‘Meisjes lopen hier in een wit bloesje en een zwarte rok.’ En alsof het zo moet zijn, draag ik iets wits op iets zwarts.

Met tegenzin trek ik mijn zwarte vest uit. Ik draag een wit topje met kanten details en zonder mouwen, en daaronder een zwarte wijde rok tot over mijn knieën. Nadat ik ook het vest over de kruk heb gelegd, werpt hij een blik op het gouden kruisje om mijn nek.

En op de rest van mij.

'Ik heet Belen Tavoularis,' zegt hij, de i uitsprekend als *ie*, 'en dit is het restaurant van mijn vader.'

'Ik ben dus Ada,' zeg ik.

Hij neemt de moeite om even iets weg te zetten zodat zijn hand vrij is en steekt 'm naar me uit.

Ik schud zijn warme hand. Zijn greep is ferm, maar teder. Hij heeft een vriendelijk gezicht en ik schat hem iets ouder dan ik.

'Weet je hoe de tap werkt, Ada?'

'Ja hoor,' lieg ik voor de zoveelste keer vandaag. Ik kom er vast wel uit.

'Mooi.' Hij gebaart naar een apparaat. 'Uit dat ding komen telkens bonnetjes wanneer mijn nichten of ik bestellingen opnemen...' De volgende vijf minuten legt hij me uit hoe alles werkt. Waar de frisdrank staat en dat de wijnen op alfabetische volgorde staan, achter ons. We doen samen een grote bestelling en het is gelukkig niet heel moeilijk.

Belen vertrekt met een vol dienblad en ik ga verder aan de volgende bestelling. Drie *Erdinger*. Dat komt uit een van de taps. Wat ben ik toch een sukkel, ik had beter kunnen zeggen dat hij het me nog een keer moest voordoen.

Ik pak drie glazen, zet ze onder de tap en vul ze.

Dat ging niet slecht. Ik heb een beetje geknoeid, dus veeg ik de glazen schoon met een doek.

Als Belen terug is, heb ik ze al alle drie trots op een dienblad gezet.

Hij trekt een gezicht en kijkt van de lange glazen bier naar mij. 'Je weet niet hoe de tap werkt, hè?'

Voordat ik kan vragen wat er mis mee is, heeft hij ze al in de gootsteen gekieperd en tapt snel drie nieuwe. 'Wit schuim, Ada, bier zonder schuim is geen bier, dat weet je toch wel? Hier. Ga jij maar bedienen, dan maak ik wel.' Hij legt de bon erbij waar een tafelnummer op staat. 'Nummers staan op de randen van de

tafels geschroefd. Heb jij effe geluk.' Hij knipoogt en ik glimlach verontschuldigend terug.

Bedienen gaat me wat beter af. Met uitzondering van mijn stageplek, praat ik eigenlijk nooit met vreemden, zelfs niet met de mensen uit mijn klas elke vrijdag. Maar het is net of ik me even iemand anders voel. Alsof ik iemand kan zijn zonder me constant bezig te houden met hoe ik overkom. Niemand kent Ada Jongen. Hier ben ik gewoon Ada die het 'vervloekte' bier rondbrengt, met een grote, gastvrije glimlach op haar gezicht. Ada die hier en daar een praatje maakt met een stel dat eindelijk weer eens een date heeft na de geboorte van hun tweeling, en met een grote groep oud-klasgenoten die elk jaar hier in Mythos bij elkaar komen. Een gezin met kinderen, die graag willen kleuren met de potloodjes die speciaal voor de kleintjes op de rand van de bar staan, naast een stapel kleurplaten.

Zo nu en dan vragen mensen of ze nog iets kunnen bestellen en dan doe ik mijn best om het zo snel mogelijk op te schrijven op het kleine notitieboekje dat Belen me heeft gegeven. Het past precies in de zak van mijn rok.

We zijn een goed team. Af en toe loopt een grote, dikke, erg aanwezige man af en aan met dienbladen, netjes gekleed in een pantalon, maar zonder bijpassend jasje. Hij roept constant naar Belen en na bijna een halfuur merkt hij mij pas op. Ze discussiëren in het Grieks. De grote man, ik neem aan zijn /*vader, dekt steeds met een zakdoek zijn voorhoofd droog.

'Sorry,' zegt Belen als zijn vader weer wegloopt. 'Normaal laten we hier alleen familie werken, maar niet de hele familie heeft zin om elke vrijdagavond weer aan de bak te moeten, dus mijn pa moet niet zeuren. Bovendien is een van mijn nichten er vandaag niet, en het is superdruk.'

'Het spijt me dat ik jullie tot last ben. Ik zal nog beter mijn best doen.'

Hij trekt alleen een wenkbrauw en een mondhoek op.

Ik ga helemaal op in mijn taak. Het is heerlijk; hard werken

en mijn hoofd leegmaken. Tijdens mijn stage in het ziekenhuis ben ik heel bewust bezig met wat ik doe. Dit is *werk*, iets wat nodig is om te bereiken wat ik wil.

Ik ga er zó in op dat, wanneer ik weer eens op mijn horloge kijk omdat het even rustig is, ik zie dat ik al twee uur bezig ben.

‘Ik moet naar huis.’ Ik probeer de paniek in mijn stem te verbergen. Belen kijkt me argwanend aan, maar glimlacht dan en maakt de kassa open. Hij reikt me drie briefjes van tien aan.

Geld. Mijn eigen verdiende geld. ‘Is dat niet wat veel?’ vraag ik met mijn stomme kop, maar ik wil niet dat hij me per ongeluk te veel geeft als hij me eigenlijk maar twintig wilde betalen.

‘Mijn fooi zit er ook bij. Je hebt goed gewerkt.’ Hij stopt het geld in de zak van mijn rok.

‘Heel erg bedankt.’ Hij weet niet half hoezeer ik dat meen. Ik ben tien keer blijer met dit verdiende geld dan wanneer hij het me uit zijn eigen zak had geleend.

‘Jij ook, Ada. Door het werk met jou te verdelen, was het een stuk minder stressvol.’ Hij loopt het hoekje naar de keuken om en houdt een vinger naar me op, ten teken dat ik moet wachten. Een ogenblik later heeft hij een piepschuim bakje vast en geeft het aan mij.

‘Hou je van gyros?’ vraagt hij. Ik knik ja, ook al weet ik niet meer precies wat het is. Mijn maag rommelt nu ik me realiseer dat ik nog niet gegeten heb.

‘Dankjewel. Echt, echt heel erg bedankt.’

Het valt stil en ik denk dat dit het moment is om afscheid te nemen. Uit het apparaat steken alweer twee bonnetjes met bestellingen.

‘Mag ik je nummer? Misschien kun je me nog eens komen helpen.’ Hij glimlacht charmant.

Ik voel mijn hoofd knalrood worden en om mezelf een houding te geven, pak ik vlug mijn spullen bij elkaar.

‘Misschien tot ziens,’ zeg ik met pijn in mijn hart door een opkomend schuldgevoel. ‘Ik vond het erg leuk om te doen.’

Hij kijkt me nog even zwijgend aan terwijl er alweer een bon uit het apparaat tevoorschijn komt. Hij zal me wel raar vinden.

‘Succes,’ zegt hij tenslotte, en hij gaat verder met zijn werk. Met een gevoel alsof ik nog lang niet klaar ben met werken, verlaat ik het restaurant.

Het is al acht uur 's avonds wanneer ik mijn fiets in de schuur zet en via de achterdeur mijn huis binnenga. Mijn moeder kijkt verbaasd op.

'Waarom liep het zo uit?' vraagt ze. Ze loopt naar de koelkast en pakt er een bord gevuld met eten uit.

'Ik heb geen honger, mama, dankjewel.'

Mijn zus Margot komt de keuken binnen en glimlacht naar me als begroeting. Ze heeft een kleine bijbel in haar hand; voordat ze gaat slapen leest ze er altijd een paar uur in.

'De tijden zijn verzet,' lieg ik. 'En daarna hebben we nog even doorgewerkt vanwege de examens, binnenkort.'

'Wat vreemd,' antwoordt mijn moeder. 'Het is al jaren van één tot vijf, en nu ben je ineens om acht uur thuis.'

Ik zucht verslagen om te veinzen dat ik het ook maar raar vind. Ik pak wat vruchtensap uit de koelkast en ga naar de woonkamer, ook al wil ik het liefst naar mijn kamer.

'Ada,' zegt Robert opgewekt als ik hem naast mijn vader zie zitten. Mijn vader kijkt op zonder te glimlachen. Ik zie de afkeuring in zijn ogen en ik ben bang dat hij nu gaat zeggen dat school verleden tijd is, of iets dergelijks.

‘Wat leuk dat je er bent,’ breng ik uit alsof het een verrassing is, wanneer Robert opstaat en mijn hand kust. Hij is hier bijna elke dag.

‘Je vader en ik bespreken de laatste dingen voor de bruiloft. Alles is geregeld, dus we hoeven nu alleen nog maar te wachten op de grote dag.’ Hij glimlacht. Robert heeft een vriendelijk gezicht. Hij is eenendertig, tien jaar ouder dan ik, en heeft geen enkele haar meer op zijn hoofd. Mama zegt dat sommige mannen nu eenmaal jong kaal worden. Ik vind het ook niet erg, hoor. Hij is vriendelijk, fatsoenlijk en mijn vader hint al sinds mijn zestiende dat hij wil dat ik met Robert, de zoon van de oude dominee, voor het altaar eindig.

Ik begroet mijn vader door zijn hand te pakken en er een kus op te drukken. Ik merk dat hij zich inhoudt. Misschien is dit niet het juiste moment om hem te vragen waarom er geen saldo op mijn pinpas staat.

‘Ik kan bijna niet wachten,’ glimlach ik naar mijn vader en Robert.

Mijn vader, zoals altijd gekleed in zijn zwarte pak en zittend in zijn vaste fauteuil, glimlacht zonder dat zijn ogen meedoen. ‘Waarom zei je dat drie jaar geleden niet? Blijkbaar vond je het toch niet zo erg om te wachten.’

Ik lach verlegen omdat het ongemakkelijk stil wordt. ‘Ik ben gelukkig bijna klaar met mijn studie.’

Hij maakt een gebaar met zijn hand dat ik niet helemaal kan plaatsen.

Robert glimlacht gelukkig naar me. We weten allebei welke fase er volgt na ons huwelijk, en daar past een studie nu eenmaal niet bij.

Het volgende halfuur krijg ik te horen wat er allemaal is geregeld vandaag. Robert vertelt over zijn werkdag – hij is zelfstandig accountant – en hij zegt dat hij vrij heeft genomen over zes weken, wanneer we twee weken op huwelijksreis gaan naar een huisje aan zee.

Wanneer hij over de gezamenlijke financiën begint, besluit ik het toch maar aan te kaarten.

‘Mijn pinpas deed het vandaag niet,’ zeg ik. ‘Ik wilde een broodje kopen in de supermarkt en blijkbaar had ik geen saldo.’

‘Je vader heeft het geld op je rekening naar mij overgemaakt. Binnenkort hebben we een gezamenlijke rekening en krijg je je eigen pinpas. Dan kun je kopen wat je maar wilt.’

Ik weet dat ik zou moeten glimlachen om hoe lief het is wat hij allemaal zegt en om hoe goed hij het bedoelt, maar mijn maag knijpt samen. Ik heb geen eigen geld. Ik kan straks niet meer elke week naar Roosendaal.

‘Zijn we wel op tijd terug van onze huwelijksreis voordat mijn afstudeerstage begint?’ vraag ik.

‘Absoluut. Daar heb ik speciaal rekening mee gehouden.’

Ik glimlach dankbaar en vertel hem over mijn lesdag. Gelukkig is hij geen muur zoals mijn vader.

‘Al die verpleegkundige kennis zal straks goed van pas komen bij het moederen,’ zegt Robert, zoals hij wel vaker zegt om te hinten dat hij er zin in heeft. Dat is ook precies de reden dat ik voor mbo verpleegkunde heb gekozen. Mijn vader vond het onzinnig dat ik ging studeren; ik ging toch trouwen en zou me moeten focussen op het moederschap en het onderwijzen van mijn kinderen. Maar ik wilde het zo, zó graag, dat ik smeekte en wel honderd keer heb gezegd dat ik op mijn achttiende nog niet toe was aan een huwelijk met Robert, hoe lief hij ook mag zijn.

Ik denk dat hij uiteindelijk toegaf omdat ik het jongste kind ben. Mijn drie broers zijn al jaren getrouwd en mijn zus Margot heeft besloten niet te trouwen en zich dienstbaar op te stellen om straks voor mijn ouders te zorgen.

Maar ja, zijn voorwaarden waren wel dat de studie niet te lang zou duren – vandaar dat ik geen universiteit kon doen – en dat het aansloot op mijn verdere leven. En de grootste voorwaarde was dat ik na mijn studie met Robert zou trouwen.

Ik ben bang dat als hij erachter komt dat ik nu elke week naar Roosendaal moet met de trein, ik moet stoppen. En ik ben er bijna.

Om tien uur staat Robert op om naar huis te gaan en ik laat hem uit bij de voordeur. Ik trek de deur een beetje achter me dicht en Robert kijkt naar de voorruit van de woonkamer, waar mijn vader in de fauteuil zit te lezen. Mijn moeder en zus zijn al naar bed.

‘Nog even en dan hoeft het niet meer stiekem,’ fluistert hij, en een ogenblik later voel ik zijn lippen op de mijne.

Ik glimlach ongemakkelijk onder zijn kus. Ik weet dat ik heus wel mag kussen met mijn verloofde, maar het is niet netjes om dat in het openbaar te doen.

Hij drukt me zachtjes tegen de stenen muur naast de voordeur en pakt mijn gezicht vast.

Wanneer hij zijn tong naar binnen wil steken, schrik ik en deins een beetje terug, waardoor mijn hoofd tegen de muur stoot.

‘Sorry, Ada,’ fluistert hij, en begraaft zijn gezicht in mijn haar. ‘God, vergeef me. Ik verheug me er iets te veel op om je zwanger te maken. We mogen de liefde bedrijven niet associëren met lust, hè?’

Ik knik. ‘Het geeft niet. Iedereen maakt fouten.’

Ergens vind ik het jammer en vreemd dat je geen lust mag voelen. Waarom hebben we dat soort gevoelens dan erbij gekregen? Natuurlijk is daar ook wel een verklaring voor: je moet de hemel uiteraard wel waardig zijn en de verleidingen van het aardse leven kunnen weerstaan.

‘Ik ga maar snel,’ zegt hij met een glimlach, en hij zet zijn bril weer goed op zijn neus. ‘Tot morgen. Ik haal je op.’

Ik knik weer en zwaai terwijl hij de straat uit loopt.

. . .

IN BED OVERDENK IK MIJN DAG EN PROBEER EEN OPLOSSING TE BEDENKEN VOOR MIJN GELDPROBLEEM. Ik heb nog genoeg geld om een retourtje Roosendaal te kopen omdat Belen me zijn fooi heeft gegeven, dus ik kan op zijn minst nog één keer gaan.

Ik probeer de brok in mijn keel weg te slikken om niet te gaan huilen. Als ik mijn studie niet kan afmaken, is alles voor niks geweest. En straks komen mijn ouders erachter dat ik gelogen heb... Had ik nu toch maar mijn nummer aan Belen gegeven, misschien had ik dan nog een keer bij kunnen springen.

Het voelt zo stom nu ik terugdenk aan het feit dat ik in een restaurant heb gewerkt. Alsof ik een bedriegster ben.

Binnenkort ben ik een getrouwde vrouw. Dan slaap ik in een grote slaapkamer, in een tweepersoonsbed met mijn echtgenoot, in plaats van de sobere kamer waar ik nu lig, die ik vroeger met Margot deelde. Ik staar naar het plafond, naar het houten kruisje dat boven mijn bed hangt.

Wanneer ik na een paar uur nog steeds niet in slaap gevallen ben, ga ik rechtop zitten en knip het nachtlampje aan. Mijn ouders hebben me altijd geleerd troost en leiding te zoeken in de Bijbel. Maar nu ik door de kleine bijbel blader die standaard op mijn nachtkastje ligt, kan ik het antwoord dat ik zoek niet vinden. Misschien omdat er geen antwoord is. Omdat ik ergens mee bezig ben wat niet hoort, wat de meeste mensen doen in deze wereld. Ik heb vandaag ik weet niet hoe vaak gelogen, ben ongehoorzaam geweest tegenover mijn ouders en... ik heb gewerkt in een restaurant waar ik bier moest serveren en iedereen ongestoord naar me kon kijken, zoals dat nu eenmaal wordt gedaan naar serveersters.

Ik blader naar de gedeeltes in het boek die ik heb gemarkeerd, over hoop en liefde, en over dat alles uiteindelijk goed komt. Dat je soms offers moet brengen voor het grotere goed.

Ik negeer de kramp in mijn buik en uiteindelijk val ik met de bijbel in mijn armen geklemd tegen de muur aan in slaap.

Op zaterdag voel ik me alweer een stuk beter.

Een nacht slapen stelt me meestal in staat dingen te relativeren en alles weer helder te zien. Helder en overzichtelijk en realistisch.

Onderweg naar het nieuwe huis dat Robert heeft gekocht en waar we over een aantal weken gaan wonen, bedenk ik dat ik het er gewoon op moet wagen. Hij wordt mijn echtgenoot, dus dan moeten we elkaar toch zeker vertrouwen? Daarbij is hij een stuk redelijker dan mijn vader, ook al mag ik dat niet denken. Maar ja, het is toch echt zo. Robert wil me vast wel helpen met mijn probleem met school.

Ons nieuwe huis ligt op de hoek van een rustige, sfeervolle straat, aan een weg met kinderkopjes. De lucht is blauw en de bladeren van de jonge bomen langs de stoep voorkomen dat de zon in mijn gezicht schijnt. Voordat ik geboren was, was dit een huisartsenpraktijk, en nu is het een idyllisch woonhuis. Ik heb plantenbakken gekocht om het al een beetje aan te kleden, en van thuis heb ik een aantal fotoboeken meegebracht om het eigen te maken met fotolijstjes.

Robert doet open en zo te zien is hij bezig met verven.

'Ik ben met de kinderkamer verdergegaan,' zegt hij met een glimlach, en hij kust mijn voorhoofd. Samen hadden we gebroken wit uitgekozen, en afhankelijk van of ons eerste kind straks een jongen of een meisje zal zijn, kiezen we later de gordijntjes uit.

'Leuk,' zeg ik. 'Ik heb het een en ander meegenomen.'

Robert is helemaal in zijn sas als hij me de babykamer laat zien, die zo ongeveer klaar is. Onze slaapkamer heeft ook lichte tinten gekregen en er staat al een bed; een boxspring. De badkamer is nieuw, die heeft hij er vorige maand zelf in geplaatst.

Ik vind het echt lief om te zien hoeveel moeite hij doet voor ons eigen plekje, en terwijl hij me de dozen met zijn persoonlijke spullen laat zien, besef ik nog maar eens hoeveel geluk ik met hem heb.

We hebben elkaar al ons hele leven gezien, maar ik sprak hem voor het eerst toen ik een jaar of zestien was. Robert is een van de weinigen uit ons dorp met een gebroken huwelijk. Zijn vrouw ging er na een paar jaar huwelijk met een ander vandoor. Veel mensen wisten toentertijd niet wat ze ervan moesten vinden. Gebroken huwelijken zijn taboe, maar ja, Robert kon er ook niets aan doen. Ik vond het zielig voor hem. Elke keer als ik hem tegenkwam in de kerk, zag ik dat hij verdriet had. Dat veranderde naarmate we vaker met elkaar spraken en hij opeens met bloemen voor mijn deur stond. Gewoon, omdat ik zo'n goede vriendin voor hem was geweest, zei hij. Eerlijk gezegd heb ik nog steeds geen idee wat het precies was dat hem uit zijn depressie heeft gehaald, maar tot de dag van vandaag zegt hij dat hij door mij het licht van God weer was gaan zien.

Ik geef Robert de boterhammen die ik heb meegenomen en daarna gaat hij weer naar boven. Zelf kies ik wat foto's uit die ik in fotolijstjes stop: eentje van mijn familie toen ik klein was, eentje van mijn zus en mezelf en eentje van Robert en mij samen.

De rest stop ik in de doos naast die met zijn persoonlijke spullen.

Nieuwsgierig als ik ben, neus ik ertussen. Het zijn documenten van zijn vroegere universiteit en middelbare school, dezelfde middelbare school als waar ik naartoe ben geweest. Er zijn ook een aantal gesloten enveloppen en mijn handen jeuken om ze open te maken. Op één ervan staat slechts de naam 'Noah' geschreven. Noah. Als in de Ark van Noach?

'Wie is Noah?' vraag ik wanneer ik hem een kopje thee breng.

Terwijl hij bezig is het beschermende plastic van de vloer te halen, verstijft hij.

'Noah...' mompelt hij.

Het akelige gevoel dat ik niet tussen zijn spullen mocht kijken, ook al heeft hij ze open en bloot aan me tentoongesteld, bekruipt me door de toon van zijn stem.

Hij zegt verder niets, en ik ben ook niet van plan om door te vragen. Mijn plan om hem nu met mijn schoolprobleem te confronteren, laat ik maar even varen.

EEN UURTJE LATER LIG IK OP ONS NIEUWE BED NAAR HET PLAFOND TE STAREN. Net voordat ik besluit naar huis te gaan om me klaar te maken voor het etentje bij Roberts ouders thuis, komt hij de slaapkamer binnen.

Hij heeft zijn vuile T-shirt uitgetrokken en trekt de kledingkast open.

Ongemakkelijk kijk ik van zijn slanke lichaam naar de vloer. We hebben niet meer met elkaar gesproken sinds ik hem vroeg naar Noah.

'Je hebt je kleren al hierheen verhuisd,' constateer ik.

'Ik slaap hier soms al,' zegt hij tot mijn verbazing. 'Het is behoorlijk tijd om het ouderlijk nest te verlaten, denk je niet?'

Hij draait zich naar me toe, glimlacht en pakt een nieuw shirt van een stapeltje.

Maar in plaats van het kledingstuk aan te trekken, gaat hij naast me zitten en buigt zich over me heen. Hij is zo gelukkig; zijn lichtbruine ogen staan zacht en tevreden.

‘Eigenlijk moeten we hier niet alleen zijn,’ fluistert hij.

‘Eigenlijk niet,’ fluister ik terug. Zal ik hem toch maar over school inlichten?

‘Misschien kunnen we alvast een beetje oefenen,’ mompelt hij.

Ik kan niet ontkennen dat ik nieuwsgierig ben, en toch voelt het fout. We gaan bijna trouwen, we zijn eigenlijk al van elkaar, maar...

Plotseling pakt hij mijn hand en duwt die tegen zijn kruis aan. Automatisch trek ik mijn hand terug als ik een harde bolling voel, maar hij houdt me stevig vast zodat ik uiteindelijk wel moet toegeven.

‘Ben je nerveus?’ vraagt hij nog steeds fluisterend.

Ik antwoord niet. Wat moet ik zeggen? Mijn hart klopt in mijn keel en ik weet niet of dat is omdat ik gewoon een beetje nerveus ben. Mijn rug voelt ineens koud, terwijl mijn gezicht bloedheet voelt.

‘Ada,’ kreunt hij en legt zijn gezicht in mijn hals. Met mijn hand wrijft hij over zijn harde bolling, steeds ruwer. ‘Ik hou ervan als je zo verlegen bent.’

Zijn standpunt van gisteren lijkt hij te zijn vergeten. Voelt het zo slecht omdat dit eigenlijk niet mag? Dat moet haast wel. Misschien is dat een teken dat ik toch nog niet helemaal verloren ben.

‘Robert, misschien kunnen we dit beter niet...’ Hij kust me op mijn mond en duwt mijn hand ruw zijn broek in. Mijn ogen worden groot door de blote, warme, vreemde huid en het stugge haar dat ik daar voel en mijn hartslag schiet nog verder omhoog.

‘We zijn over een paar weken getrouwd. Geen seks, beloofd, maar dit kun je me niet ontzeggen, Ada. Ik wacht al drie jaar.’

In strijd met mezelf laat ik hem maar begaan. Hij is een man, mannen hebben blijkbaar meer moeite hiermee. Ik denk terug aan zijn verleden, aan zijn verdriet, zijn verlangen naar een maatje en het feit dat hij inderdaad zo lang geduld met me heeft gehad.

Nadat hij een kreun uitbrengt, vol opluchting en extase, en ik een plakkerig goedje aan de binnenkant van mijn pols voel, haalt hij voorzichtig mijn hand uit zijn broek en ontwijkt mijn blik.

Wanneer blijkt dat hij na een kwartier op de badkamer te hebben gezeten nog steeds niet van plan is me onder ogen te komen, besluit ik maar naar huis te gaan.

*V*rijdagmiddag.

Met buikpijn arriveer ik per trein op station Roosendaal. De afgelopen week heb ik wel honderd keer overdacht hoe ik dit nieuws aan mijn studiebegeleider ga brengen. Ik wil niet stoppen, omdat ik zonder de wekelijkse bijeenkomsten misschien cruciale informatie mis. Toch heb ik besloten het te gaan proberen zonder die laatste lesweken voor de examens. De hele studie is me makkelijk afgegaan, dus ik hoop gewoon dat ik het alsnog haal.

Terwijl ik op de juiste bus wacht, kijk ik twijfelend in de richting van het Griekse restaurant. Ik zou natuurlijk ook gewoon naar binnen kunnen lopen en Belen vragen of ik straks even kan bijspringen. Mijn ouders en Robert weten nu toch al dat de tijden veranderd zijn, dus als ik straks een paar uur eerder thuiskom, gaan ze weer vragen stellen. Dus ja, ik moet wel, toch?

Er knaagt gewoon iets aan me wat het restaurant betreft. Ik zou er niet mogen zijn. Dat weet ik, anders zou ik niet het gevoel hebben dat ik erover moet liegen tegen mijn ouders. Ik

was er een ander persoon, een andere Ada. Eentje over wie ik nog geen mening heb gevormd.

Ik kijk op het bord om te zien of het al bijna tijd is om te vertrekken, maar ik heb nog een kwartier. Misschien moet ik het toch maar gaan vragen. Vragen kan geen kwaad. Sterker nog: dapper zijn heeft me de vorige keer meer opgeleverd dan ik had durven hopen.

Ik neem een besluit en stap onder het afdakje van de bushalte vandaan, waardoor ik nu word natgeregend. Vlug loop ik naar het restaurant en met een slordig, vochtig kapsel stap ik naar binnen. Er is nog niemand – natuurlijk niet, want het is middag. Er klinkt alleen harde muziek en achter in de keuken hoor ik mensen uitgelaten praten. Ze zullen wel aan het voorbereiden zijn.

Op de bar vind ik een belletje dat ik vorige week niet heb gezien, en ik druk er zachtjes op. Het voelt onwennig om hier te zijn, en toch weer niet. Alsof ik terug ben om iets af te maken.

Even later komt niet Belen de keuken uit, maar een kleine slanke vrouw met groot, getoupeerd, donker geverfd haar, verzorgde make-up en een kitscherig mantelpakje. Ik schat haar midden vijftig.

‘We zijn nog niet geopend,’ zegt ze met een zuinig glimlachje. Ze heeft een beetje een accent. ‘Voor reserveringen kunt u bellen.’ Ze roept op een geërgerde toon iets in het Grieks naar achteren en gebaart naar de deur. Ik interpreteer het als iets in de trant van ‘Wie heeft de voordeur niet afgesloten? Nu staat er iemand binnen!’

‘Ik ben eigenlijk op zoek naar Belen,’ zeg ik kleintjes. ‘Ik geloof dat hij hier werkt op vrijdag.’

Eerst kijkt ze verbaasd, maar dan verzacht haar blik en na een paar seconden zegt ze: ‘Aaah, voor Belen!’ en roept opnieuw iets in het Grieks naar ene Takis. Uit de keuken klinkt gelach en gebulder en even later komt er een kok tevoorschijn; een mollige jongen van achter in de twintig.

De vrouw verstrengelt haar vingers in elkaar, kijkt me glimlachend aan en zegt: 'Deze jongedame vraagt naar onze Belen!' Ze beweegt met haar wenkbrauwen en op dat moment snap ik wat ze insinueert.

Shit. Dat was niet de bedoeling.

'Waar ken je mijn neefje van?' vraagt de kok met een glimlach en hij leunt met zijn ellebogen op de bar. De vrouw vraagt: 'Hoe heet je, meisje?'

'Ik heet Ada, maar...'

'Adaaa!' roepen ze in koor en in de keuken hoor ik ook 'Adaaa!'

'Ik was hier vorige week, toen heb ik hem even geholpen met de bestellingen. Ik kwam vragen of ik hem vanavond misschien weer kan helpen.'

Takis fronst en wisselt een blik met de vrouw. 'O, ja. Kan me inderdaad herinneren dat iemand zei dat we ineens een invalster hadden, of zoiets.' Ik herinner me plotseling dat Belen me vertelde dat ze hier geen mensen laten werken die geen familie zijn.

'Hij zou er over een half uurtje moeten zijn. Je kunt even wachten, als je wilt.' De vrouw knipoogt iets te suggestief naar me.

'Wil je hem anders even bellen? Heb je zijn nummer niet?' vraagt Takis.

'Uh, nee, dat hoeft niet. Als hij er niet is, kom ik misschien later wel terug.' Ik word een beetje ongemakkelijk van hun hoopvolle, veelzeggende blikken, alsof ik Belens vriendin ben of iets dergelijks. Ik wist wel dat dit een slecht idee was. En toch... Deze mensen zijn niet onaardig. Ze reageren tenminste niet verontwaardigd omdat Belen iemand buiten de familie hier heeft laten werken. Het zou alles zoveel makkelijker maken als ik wat eigen geld heb de komende tijd...

'Kan ik mijn nummer achterlaten?' vraag ik toch maar.

De vrouw en Takis gaan als een dolle op zoek naar pen en

papier. Ik schrijf mijn naam en telefoonnummer op en zeg: 'Misschien tot ziens.'

Takis verdwijnt naar de keuken, en nu het er weer luidruchtig wordt, merk ik pas dat het was stilgevallen. De vrouw kijkt me met een grijns en een zwaaitje na.

NET VOOR IK HET LOKAAL BINNENGA, krijg ik een berichtje binnen en ik hoop met heel mijn hart dat het van Belen is. Ik begroet mijn docent Linda en vraag haar of het een probleem is als ik de laatste weken niet meedoe.

Linda slaat haar armen over elkaar en knijpt haar oogleden samen.

'Het is waarschijnlijk niet mogelijk voor mij om de laatste weken nog elke week op en neer te reizen,' leg ik uit.

Ze knikt achterdochtig. Al sinds ik haar vertelde dat ik ging trouwen, een aantal jaar geleden, probeert ze zo veel mogelijk informatie uit me te trekken. Ik weet dat het niet de normale gang van zaken is dat vrouwen zo jong trouwen als ik, maar toch begrijp ik niet helemaal waarom ze me zo interessant vindt. Waarschijnlijk om dezelfde reden dat PowNed en andere omstrede mediakanalen altijd alles omtrent onze gemeenschap willen weten.

'Gaan jullie eerder trouwen dan gepland? Je bent toch wel aanwezig bij de examens? De volgende kans om de examens in te plannen, is over een half jaar, Ada.'

Daar schrik ik van, maar het zou ook een uitkomst kunnen zijn als blijkt dat ik toch niet genoeg heb meegekregen tijdens die laatste weken.

'Het is niet slim om de laatste weken te skippen, vooral die laatste weken.'

'Nee, de bruiloft staat nog steeds over zes weken gepland.' En rond die tijd heb ik ook mijn examens.

Ze knikt. Wanneer ik naar mijn tafel loop, zegt ze: 'Hé, als ik je ooit ergens mee kan helpen, dan zeg je het maar.'

Ik kijk om en zie haar bezorgd glimlachen.

Ik weet niet hoe ik erop moet reageren. Waarom zou ze bezorgd zijn? Misschien kijkt ze wel te veel naar PowNed en denkt ze dat we in de middeleeuwen leven omdat we de christelijke normen en waarden gewoon iets meer in stand houden.

Als ik zit, kijk ik op mijn telefoon en zie dat het Robert is die me een bericht heeft gestuurd.

Robert: *Lieve Ada, ik denk dat we moeten praten over wat er zaterdag is gebeurd. Ik haal je straks op van school en dan rijden we naar mijn ouders.*

Ik krijg meteen weer buikpijn bij het zien van die woorden en mijn hart begint sneller te slaan. We hebben elkaar niet meer fatsoenlijk gesproken na het incident van zaterdag. Diezelfde avond kwam hij me ophalen om bij zijn ouders te gaan eten en hij heeft me daarna weer zwijgend thuisgebracht. Ik denk dat hij al een week naar woorden zoekt om zijn gedrag goed te praten. Maar eerlijk gezegd begrijp ik niet waar hij zo moeilijk over doet.

Ik zie je vanavond bij mijn ouders, antwoord ik. Laten we een blokje om lopen bij de boerderijen.

Robert: *Waarom kan ik je niet gewoon ophalen?*

De les begint en ik stop mijn telefoon weg. Linda heeft gelijk, de lesstof die we bespreken, kan ik eigenlijk niet missen.

Na een paar uur geconcentreerd proberen te luisteren, geef ik het op.

Tot mijn grote verrassing heb ik, wanneer ik het gebouw verlaat na de lessen, een berichtje van een onbekend nummer.

'Ten eerste: sorry voor hoe mijn familie zich heeft gedragen. Heb je nog zin om me te komen helpen? – Belen.'

Opgelucht stap ik in de bus.